

er het boek *Van huis uit Marokkaans - Over verwe-loyaliteiten van hoogopgeleide migrantendochters*.
uurlijk kan iemand vanuit andere kanalen ook
rden meekrijgen als 'voor elkaar zorgen', zegt zij.
ar het is zo veel makkelijker als je beiden aan een
woord genoeg hebt. Dat de ander weet dat vasten
e ramadan voor jou verwijst naar naastenliefde,
ild en zelfdiscipline, of bidden naar mindfulness,
ter per dag even uit de maalstroom stappen. En
e die waarden ook samen kunt overdragen aan de
ende generatie, als er kinderen komen.'

Nederlandse bekeerling?

ik hoor en zie, is dat een relatie met een Neder-
se bekeerling voor een kleine groep moslima's een
ie middenweg is', zegt Kasrioui. 'En dan niet zo'n
erling die de islam heel benauwend opvat, maar
nan die vrijer is en de islam spiritueler beleeft.
wat flexibeler is als het gaat om vijf keer bidden of
eksuele moraal.'

t ook de Marokkaanse vrouwen zijn hierin niet
'zo traditioneel, weet Kasrioui. 'Moslima's die
euke man tegenkomen, willen ook eerst weten of
llemaal wel werkt. Letterlijk en figuurlijk', grapt
p vakantie gaan, bijvoorbeeld. En ook wat ik
'noem viezelevozelen.'

familie dacht al wel opener over die dingen,' zegt
ia, 'en geen sex voor het huwelijk, dat werkt niet
vijf jaar verkering hebt. Ik ken trouwens geen enkel
kkaans stel dat niet met elkaar naar bed gaat.'
ziet de toekomst eruit? Zou er een tijd komen dat
kkaanse vrouwen zich niet meer in allerlei boch-
even te wringen? Salima weet het nog zo net
Mijn neefjes en nichtjes zijn traditioneler dan
aar Kasrioui hoopt dat er een soort derde weg
aat tussen de ik- en de wij-cultuur. 'Die hebben
ns mij allebei mooie kanten. Wie weet lukt het
ven en hun kinderen om hierin een voorhoede
men.'

«

Salima:

'Puur voor mezelf
raakt het niet
zo veel uit of hij
Marokkaans is of niet'

Kim Nijsten (37) is lerares bloembinden.
Ze is getrouwd en heeft twee kinderen.
Haar man heeft de ziekte van Bechterew,
een vorm van reuma. 'De ene dag kan hij
veel, de dag erna niets.'

Ziekenhuis- abonnement

Mijn man heeft de ziekte van Bechterew.
Dat werkt op de darmen en maakt je
blind. Tenminste, zo nu en dan, als de
reumaontsteking opspeelt. Dus de ene
keer zegt mijn man de buurvrouw gedag
op straat, en de andere keer loopt hij
haar straal voorbij. Hoe vaak mensen al
niet naar me toe zijn gekomen om te klagen
dat hij hen negeert op straat...

Soms kan hij veel. Dan helpt hij volop mee bij de harmonie
(lokaal orkest, red.). De andere keer kan hij niets. Mensen
roddelen dat mijn man lui is. Waarom werkt die man niet?

'Ik was zo kwaad
op zijn ziekte
dat ik een burn-
out kreeg'

Waarom moet zijn vrouw zo
veel doen? Ik werk als lerares
bloembinden en we hebben
twee jonge kinderen. Dat
onbegrip voor zijn ziekte is
weleens frustrerend voor
mijn man, zacht uitgedrukt.

Ik heb een heel slechte eigenschap die moeilijk te combine-
ren valt met de ziekte van Bechterew; ik heb geen geduld.
Ik ben echt geen verpleegster. Mijn motto: doorzetten, niet
piepen. Maar stel je voor dat je elke nacht 25 keer naar de
wc moet? Dat je voor je de deur uitgaat naar de wc gaat, in
de auto stapt en denkt: nee, ik moet nog een keer? Dat je bij
aankomst weer meteen panisch een wc opzoekt? Dat zijn
geen ontspannen uitjes. De ene keer zijn het zijn ogen, dan
weer zijn darmen en de dag daarop is hij stijf. Op slechte
dagen heeft hij maar 8 procent zicht. Een bril helpt ook
niet. Soms heeft hij -10 en soms -2 als brilsterkte. Als je dan
nagaat dat het ziekenfonds maar één bril in de twee jaar ver-
goedt... Zie je het voor je? Mijn man vindt autorijden enorm
leuk, dat is echt zijn plezier. Maar op slechte dagen geeft hij
me de sleutels en kruipt gelaten op de passagiersstoel.
Twee jaar geleden had ik een burn-out. Ik was ontzettend
kwaad op die hele ziekte van hem. Waarom zijn we geen
normaal actief gezin dat alles kan doen? Je staat 's morgens
op en je weet nooit wat er die dag gaat gebeuren. We hebben
een abonnement op het ziekenhuis. Gelukkig heb ik een
manier gevonden om te ontsnappen: ik vilt. Vilten is mijn
meditatie. Heerlijk met mijn handen in het warme zeepsop.
Ik geef workshops en verkoop de spullen die ik maak. Als
mijn man 's avonds tv-kijkt, sta ik in mijn studio met een
lekker muziekje. Dan ben ik helemaal weg.

Meer lezen? Kijk op www.estamagazine.nl/reumablog

IN SAMENWERKING MET HET REUMA-FONDS